

»SLOVENE« velja
po pošti na vse strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . K 240—
za pol leta K 120—
za četrt leta K 60—
za en mesec K 20—
Za inozemstvo ololetno K 420—
Sobotna izdaja:
za celo leto K 40—
za inozemstvo K 55—

SLOVENE

Inserati:
Enostopna petstvrsta (59 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
na enkrat . . . po K 6—
poslana itd. . . po K 9—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 59/9 mm K 15.
Izbija vsak dan izvzemši
ponedeljke in četrte po praz-
niku ob 8. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 8. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 28.511, bosn.-herc. 7583.

Protestni shod.

Somišljeniki! Nasprotniki krščanske misli so začeli kulturni boj. Zaslužiti hočejo Cerkev, razkristjaniti šolo. Največje nasilje delajo verski svobodni krščanski staršev. Stopnjema hočejo uresničiti svoje namene. Krščansko ljudstvo, dvigni se v obrambo svojih svetinj! Zberi se na protestnem shodu, ki bo

v nedeljo, 13. marca ob 10. uri dopoldne v veliki dvorani hotela Union.

NAČELSTVO S. L. S.

Odpri pismo

odboru »Jugoslovanske Sokolske Zveze«
v Ljubljani.

Dejstvo je, da je sokolstvo v Jugoslaviji in Češkoslovaški antiklerikalna organizacija. Splošni program sokolstva ne neha na vratih telovadnice, marveč prešinja vse naše zasebno in javno življenje. Ta vpliv na javno življenje hoče sokolstvo onemogočiti krščanstvu in posebno katoliški cerkvi, kakor sploh vsem prosvetnim organizacijam, ki svoje delo snujejo na krščanskih in posebno katoliških načelih. Take organizacije imenuje »Jugoslovanska sokolska zveza« klerikalne in njihove člane izključuje iz svoje srede veleč v mariborskih resolucijah 1920: »Klerikalizem in sokolstvo se izključujeta. Kdor sprejema klerikalno svetovno naziranje, po katerem se vera vlika v politiko, da se ustvari gospodarstvo mednarodne katoliške hierarhije nad državo in duševnim življenjem državljanov, kdor misli, da je na polju umstvenega razsojanja dopuščeno samo tisto, kar dopušča ta hierarhija, ta ne more biti Sokol.« A ko se takoj nato veli, da »sokolstvo spoštuje vsakogar versko prepričanje«, je to rečeno samo zato, da se priprostim ljudem natrese peska v oči. Kajti tisti, ki se pokorava katoliškim dogmam, ki svojo vero veže na cerkev, ki svoje duhovno življenje in umsko razsojanje v verskih in нравnih stvareh podreja »mednarodni katoliški hierarhiji«, ta po eno glasno m sklep mariborskega sokolskega zbora ne more biti Sokol! Ali krajše in jasneje: Kdor je katoličan, ne more biti Sokol. Kajti vsak katoličan, ki je katoličan iz prepričanja, mora svoje duhovno življenje in umsko razsojanje v verskih in нравnih stvareh podvreči katoliškemu episkopatu in papežu.

V boju proti katoliški cerkvi postopa sokolstvo tako, da se z besedami bori proti

klerikalizmu, a pod klerikalizmom vedno misli katolicizem. Škole imenuje voditelje klerikalizma.

Kot odgovor na protest, ki so ga regentu, ministrskemu predsedniku in prosvetnemu ministru predložile hrvatske in slovenske osrednje katoliške prosvetne organizacije proti nasilnemu uvajanju svobodomiselnosti in protikrščanske sokolske vzgoje v šole, je podal odbor »Jugoslovanske Sokolske Zveze« dne 20. februarja t. l. ponovno izjavo proti katoliškemu episkopatu in klerikalizmu, ki da je poslal škofo v Belgrad. V tej izjavi pravi, da se v tem protestu uporabljajo »najnavadnejša podtikanja sokolstvu, ki so bila že opetovano ovržena v sokolskih izjavah in resolucijah. Iz sokolske književnosti se navajajo citati, ki so deloma popačeni, a deloma iz celote iztrgani stavki.«

»Hrvatski katoliški narodni savez« in »Hrvatska katoliška ženska zveza« kot centrali katoliških prosvetnih društev na Hrvatskem in »Slovenska krščansko-socialna zveza« kot centrala enakih društev v Sloveniji pozivljajo s tem javno odbor »Jugoslovanske Sokolske Zveze«, da navede, kdaj in kako so se ovrgele navedbe, zbrane v knjižici »Kulturna načela Sokolstva u Češkoj i Jugoslaviji«. Kajti ali ni eden glavnih sokolskih ideologov D. M. Bogunović v »Novostih« 18. novembra 1920 izjavil, da so klerikalci načelni nasprotniki sokolstva, da so le-ti pravilno pojmi sokolstvo, kakor ga vodi starešinstvo, da pa tega večji del sokolskega članstva še danes ne pojmi. Ali je to samo privatna izjava? Ali je privatna izjava tudi Bogunovićev govor ob grobu svobodnega misleca Davorina Trstenjaka? Ali je samo privatna izjava odločna in jasna beseda nekega Sokola v imenu vseh v »Novem Rodu« dne 1. marca 1920 št. 4 str. 6: »Pa to je vendar jasno, da noben Sokol ne more biti rimski vernik, kar je sinonimno za duševnega sužnja... V resnici se sokolstvo in katolicizem izključujeta in nepošten je tisti, ki kdaj le pomisli, da bi to zanikal... Enkrat za vselej in enkrat za vse Sokole: mi smo v boju ne samo proti Orlom, ampak tudi proti papežu, kardinalom in vsem nenarodnim duhovnikom.« Ali imajo sploh vse te stvari, ki se danes dogajajo v sokolstvu, samo zaseben značaj, dasi to delajo in govorijo sokolski prvaki, in sicer sistematično?

Da bo enkrat konec temu licemerstvu in da bo vsakemu, ki zna čitati, jasno, kaj je sokolstvo, vprašamo »Jugoslovansko Sokolsko Zvezo«:

1. Ali smatra Jugoslovanska Sokolska Zveza katoliško cerkev, ki stoji pod upravo papeža in škofov, za klerikalizem ali ne?

2. Ali smatra Jugoslovanska Sokolska Zveza katoliške verske in prosvetne organizacije in posebej podpisane centrale hrvatskih in slovenskih katoliških prosvetnih društev za klerikalne, tako da njihovi člani po mariborskih resolucijah ne morejo biti v Sokolu?

3. Ali ima katoliška cerkev po mnenju Jugoslovanske Sokolske Zveze pravico vplivati ne samo na versko, ampak tudi na нравno in prosvetno vzgojo naroda, posebno mladine?

4. Ali je Jugoslovanska Sokolska Zveza pripravljena, vse svoje prosvetno in vzgojno delo tako urediti, da nikdar ne pride v nasprotje z načeli krščanstva in posebej z odločbami katoliškega episkopata? Ali je Jugoslovanska Sokolska Zveza zlasti pripravljena, da po predpisih katoliške cerkve uredi vzgojo katoliške dece, ki je pri Sokolu po želji katoliških staršev?

5. Ali smejo člani katoliških prosvetnih društev biti ravnopravni člani Sokola in tam na sestankih, predavanjih itd. zastopati svoja verska in нравna načela?

6. Ali hoče Jugoslovanska Sokolska Zveza zabraniti svojim članom, da bi zalili katoliške verske resnice in verske ustanove in poglavarje?

7. Ali smejo člani Sokola svoje duhovno življenje in svoje umsko razsojanje v verskih in нравnih stvareh podvreči katoliškim škofom in papežu?

Po odgovoru Jugoslovanske Sokolske Zveze bomo ravnali svoje nadaljnje ravnanje. A upamo, da se Jugoslovanska Sokolska Zveza ne bo igrala skrivnice, nego da bo odkrito in jasno odgovorila na vsa vprašanja in da bo pokazala sokolsko barvo. Ako pa Jugoslovanska Sokolska Zveza na ta vprašanja ne bo odgovorila ali pa bo odgovorila motno in ne jasno in nedvoumno, tedaj bo očito, da hoče Jugoslovanska Sokolska Zveza spretno in oprežno prikrivati svoje namere, in to iz taktičnih razlogov, kakor so tudi češki Sokoli leta 1910. nastopili samo proti klerikalizmu, a danes sami pravijo, da so l. 1910. govorili spretno prikrivati, nejasno in oprežno. Ta opreznost je bila umestna l. 1910., ko je vladal Avstrijanec in vrhutev v narodu, ki je bil navidezno skozi in skozi katoliški; toda taka opreznost bi bila nedopustna l. 1920. v republiki, ki slavi dan 6. julija (dan Husove smrti) kot državni praznik, kjer ne samo izobraženi brezverci, ampak tudi vrste narodno in demokratično mislečih duhovnikov in priprostim kmetijskih vernikov trumoma javno zapuščajo katolicizem in odkrito gredo proč od Rima.« (Vest. Sok. 6. kvetna 1920, 201—20.) Pač tudi danes še posamezni Sokoli na Češkem že-

le, da se ne bi nastopalo odkrito proti katolicizmu zaradi razmer na Slovaškem, ki vsled svojega katoliškega prepričanja še ni dozorelo za tako jasn poziv na odpad od Rima. Toda večini čeških Sokolov »ni za taktiko, nego za resnico«, kakor pravi tajnik Č. O. S. v S. V. št. 18, 1. septembra 1920, št. 423—4.

Videli bomo, ali je tudi našim Sokolom več za resnico nego za taktiko.

Hrv. kat. ženska sveza v Zagrebu: Julija pl. Halper-Sigetska, predsednica. Danica Bedeković, tajnica. — Hrvatski katoliški narodni savez v Zagrebu: Dr. Josip Lang, pom. škof, predsednik. Pavao Jesih, tajnik. — Slov. kršč. soc. zveza v Ljubljani: Dr. Mohorič, t. č. podpredsednik. Narte Velikonja, t. č. tajnik.

Srbska kritika.

Savez zemljoradnika, organizacija protidemokratskega in protiradikalnega kmetkega življa v Srbiji, izdaja v Belgradu dvakrat na teden list »Selo«. Čeprav so srbski zemljoradniški poslanci in slovenski samostojneži sedaj še v enem poslanskem klubu, vendar se, kakor v parlamentarni taktiki, tako tudi v svojem pojmovanju političnega življenja, globoko razlikujejo drug od drugega. Naši samostojneži so privesek demokratov, srbski zemljoradniki najhujši nasprotniki demokratov in radikalcev, naši pod vodstvom Vošnjaka vladni, srbski iz duše in srca opozicionálni. V dokaz te naše trditve in obenem tudi v dokaz, da srbski kmet ravnatoko misli o demokratih in radikalcih kakor pristaši SLS., navajamo doslovno odlomke članka »Selo« od 5. marca pod naslovom: »Vlada nasilja in mraka«. Naslov pove dovolj jasno, o čem se v članku govori.

»Laž demokratizma in svobodoumnosti meščanskih strank radikalov in demokratov se je pokazala v polni svetlobi... Bajoneti so zamenili ljubezen in zaupanje naroda, kakor so uredbe in naredbe zamenile zakone, kakor j brigo za narod zamenila briga za banke, izvoznice in trgovce. Surovost in nasilje, to so metode, s katerimi se izvaja »državni program«. Najstrašnejša korupcija je zavladala v naši državi. V moralni slepoti, zaglušeni, rušijo zares najelementarnejše osnove društva in države. Pohlep po zlatu je zavladal v našem celem društvu. Vsi se klanjajo zlatemu teletu. Ono je postalo neidegal, nego edini Bog, kateremu se klanjajo ministri, kateremu se klanjajo vlade, katerega molijo skrušeno in goreče cele stranke. V času, ko se politične svoboščine smatrajo kot nekaj najelementarnejšega, kot nekaj, brez česar ne more biti ne gospodarskega ne kulturnega napredka in razvitka, li, pa tudi v hlevu smo se izročili v naročje Morfeju. Opojna utrujenost in prijetna toplota, sicer slabega zraka zaradi izparivanja premočenih konj in ljudi, je razbala telo, počivajoče na dišečem gorskem senu, kljub težki zaduhlosti po dimu, v krepčilno spanje.

Ko smo drugo jutro vstali in se umili v gorskem studencu, ki je tam v bližini žuborel čez cesto, smo odšli na »trg«. Polja ob poti, ki je bila z obeh strani obdana s »škarpo«, so bila nad cestno višino. Na tem zloženem kamenju so sedeli Arnavti, možki, ženske in otroci, in prodajali razne stvari kot n. pr. slanino, kuhano koruzo, čebulo, drva, sadje itd. Mene je predvsem zanimala »proja« (pogača iz koruzne moke), toda žepi so bili prazni. Ko vidim, da vojaki dajejo perilo in dele vojaške obleke za kosčke proje, sem tudi jaz ponudil zimski, dobro podložen suknjič za projo, ker sem imel še vojaški plašč. Arnavitka pregleduje suknjič od vseh strani ter mi nato daje polovico pogače. Po kratkem pogajanju, v katerem se seveda z besedami nisva razumela, sva sklenila kupčijo za celo pogačo, ki je imela pičila dva kilograma težine. Oh, s kako slastjo sva s Čehom drobila to projo! Zelodec je bil potolažen in zamočen s čajem brez sladkorja.

Tako smo z novim pogumom in v zaupanju v božjo pomoč odrinili naprej.

(Dalje.)

LISTEK.

Fran Radešček:

Preko Albanije.

(Dalje.)

Prađa rešen.

Ko pridem bliže, vidim, da oživljajo vtopljenca, ki ni bil nihče drugi kot moj tovariš Čeh. V tem je že spregledal in nekoliko kapljic konjaka mu je povrnilo toliko moči, da je vstal. Sicer je bil še vedno zelo blede, vendar pa je že stal čvrsto na nogah. Ko me je zagledal, je stopil k meni, ker se nisem mogel preriti do njega, in prva njegova beseda je bila: »Oprosti mi, Fran, tvojo in mojo odejo je odnesla voda.«

»Ah, kaj to, glavno je, da si ti ostal živ, ker bi sicer imel vedno na vesti tvojo smrt zaradi moje odeje!« — sem mu sočutno in prijateljsko odgovoril, pri tem pa sem občutil tako globoko hvaležnost in občudovanje napram njemu, da so se mi zavlažile oči.

Ko sva počasi stopala zopet po stezi navkreber, mi je pravil, da je oni vojak, ki je vodil konja, na katerem je bila moja odeja, vrgel to odejo raz konja, še predno so prišli na vrh hriba. Inženir jo je moral sam nositi. Svojo odejo je dal na eno ramo poprek, na drugo ramo pa mojo. Tako oto-

vorjen z vlažnimi odejami je prišel do reke. Pri prehodu so se valovi z vso silo uprli v mroke in težke odeje, ki so ga potegnile za seboj v vodo. V vodi je v hipu izgubil vso zavest. Šele, ko se mu je izpraznila voda iz želodca, je prišel k sebi. Ležeč ves premočen je začutil mraz in je instinktivno segel po odeji, katere pa ni bilo. S tem mu je položaj postal mahoma povsem jasen.

Ta nesrečni pripetljaj me je tako zavel, da nisem čutil svoje lastne revščine, v toliko bolj pa sem občutil grozno stanje svojega prijatelja, ki je na čudežen način pobegnil iz hladnega objema smrti v neznanem kraju.

Že se je zmračilo, ko smo prispeli po strmi stezi na položnejšo pot, ki je vodila še vedno navkreber. V trdi noči smo dospeli na vrh Petke. Nekaj ognjev nam je že od daleč pričalo o bližnji navzočnosti človeških bivališč.

Hladen počitek.

Precej veliko leseno poslopje je spominjalo na čase, o katerih čitamo v knjigah, ko še ni bilo železnic. Takrat vozniki tudi niso imeli v gorovju, na samoti, boljših postaj. Poslopje je stalo ob poti. V pritličju, pod na gosto s tramovjem podprtih nizkim lesenim stropom je bil prostoren hlev, v katerem je moglo najti prostora do petdeset konj. No, vojaki so vse tovrstne konje pustili lepo na prostem pod širokim pristrešjem, častniške konje, nekaj nižjih čast-

nikov in prtljago pa so spravili v hlev. Za spanje v hlevu ni bilo prostora za vse. Službujoči častnik je vsakega nahrulil in izgnal na prosto, kdor ni imel njegovega odobrenja. Po kakšnem kriteriju je dajal svoja odobrenja, za to se nisem dosti zmedel. Midva, Čeh in jaz, kot »maroderja«, sva dobila svoj kot. Ob obeh podolžnih stenah so stali konji, po sredi pa je bila naložena prtljaga v praznih presledkih, kjer so plapolali ognji. Ker ni bilo drv v bližini, so Arnavti v butarah prinašali drva, ki so jih prodajali precej drago za srebrn denar. Drva so bila surova in vlažna in na našo srečo plameni niso bili visoki, ker bi sicer imeli pravi pravcati ogenj v strehi. Toda dim je bil tako neznosen, da se je moglo izhajati z njim le ležati. V prostorih iznad hleva so spali višji častniki, ki so se prekaževali v dimu, ki je uhajal skozi špranje v gornje prostore. Nekolikokrat je prišel vojak s poveljem, naj se ognji takoj pogase. Goreča polena so potem nosili na cesto in jih tam gasili, toda žerjavica je le ostala. Kradoma je tu in tam kak vojak popet položil poleno na ogenj, njegovemu zgledu so potem sledili drugi in zopet so plapolali ognji. Kdo je to naredil, seveda ni nikdo vedel. Nižji častniki, ki so tudi spali v hlevu, so se muzali in v lastno korist molčali, če so prav vedeli, kdo kuri. Sicer pa je bila zunaj strašna burja in mraz je kar ledenil kožo na človeku, če je stopil na prosto.

V gornjih prostorih so končno pospa-

v tem času se pri nas te svoboščine mečejo v pepel, se uničujejo, iz njih se napravlja chiffon de papier — capa papirja. »Slobodoumna« radikalsko-demokratska vlada je uničila tudi oni majhen del ustavnih svoboščin, katere je naš kmetijski narod v svoji težki in mučni štiridesetletni borbi ustvaril. »Obznanje«, zapne policijske naredbe, davki, to so metode novega policijskega režima, katerega je pri nas uvedel g. Svetozar Pribičević in katerega marljivo podpirajo reakcionarji iz radikalne in demokratske stranke. Vse ono, kar ni vladni po volji, razglasa se za protidržaven element in se stavlja izven zakona. Včeraj so bili na vrsti komunisti, danes pa kmetijske stranke. Politična uprava je izgubila pamet in ne zna, kaj dela. Ona v svojem besu navaljuje na nas in naše organizacije. Našim ljudem se namišljujejo krivice, oni se zapirajo in preganjajo. V notranjosti (Srbije) so začeli delovati reakcionarni odbori radikalov in demokratov. Na njihov mig, na njihove naredbe preganjajo naše ljudi ne samo politična uprava, nego vsa ministrstva. Zločini, ki se vršijo proti učiteljem, so strašni in ogabni. Njih naša šolska zgodovina ne pozna niti v časih največjih reakcij. Ogabno je, da demokratski teljevi o tem preganjanju mladih učiteljev ne izpregovori besedice. Brezšte-organ zadovoljnih in sitih belgrajskih učilnic pa je nemih zločinov, izvršenih proti našim ljudem. Te sirote ne znajo, ne razumejo, da bi se pritožile. In to se pojavlja v vseh krajih naše domovine. Vlada hoče, da proglasi vojsko vsem, ki ne mislijo kakor ona, vsem organizacijam, ki zahtevajo pravico in svobodo, ki se dvigajo proti zlorabam in tatvinam, ki se danes vršijo, proti nasilju in zločinom, ki jih naš kmet prenaša od oblasti in državnih predstavnikov. Vsak, ki hoče državo pravice, a ne države sile, ta je reakcionarni boljševek in antidržaven element... Nasilneži in oblastniki, pridite do pameti! Vi ste zašli v borbo proti narodu! Zaslepljeni z zlatom, vi hitite iz zločina v zločin proti narodu!

Ali ni, kakor da bi čitali »Domoljuba«, »Slov. Gospodarja« in katerega naših kmetijskih listov SLS. Kakor v Srbiji zemljoradniki, tako so pri nas katoliški zavedni kmetje razkričani kot protidržavni elementi. In kateri »z zlatom zaslepljeni ljudje« so jih razkričali in še jih razkričavajo doma in v Belgradu? Demokrati in samostojneži, politična zadruga vseh slovenskih reakcionarjev po mestih in selih!

Nespremenjen položaj.

Belgrad, 4. marca 1921.

Dr. Hrasnica se je torej vrnil iz Sarajeva v Belgrad. Njegova vrnitev je vsebovala še edino rešilno slamo za potablajoči se Pašičev kabinet v večini opozicije. Toda tudi ta nada je zapustila za seboj samo še spomin.

Na svoji večerajnji seji je muslimanski klub soglasno sklenil vztrajati še nadalje v opoziciji, ker vlada ne pokazuje prave volje resno razpravljati o perečih vprašanjih večine bosanskega prebivalstva. Pašić sicer priznava nedeljivost bosanskega ozemlja, toda noče biti dosleden, da tej celoti nudi potrebna jamstva za nadaljni neoviran razvoj. Niti gledé agrarne reforme vlada ne vstreza zahtevam muslimanov, dasi je bila v tem oziru že v Vesničevem kabinetu dosežena soglasnost demokratov in radikalcev na način, ki bi zadovoljeval muslimane. Pa tudi v verskem oziru se muslimani pritožujejo radi zapostavljanja njihovega življa v vseh panogah javnega življenja in radi kršitve verske svobode. Zdi se, da je vladni večini celo po volji, da muslimani ne pridejo v vlado, ker bi se moral v tem slučaju vpoštevati muslimanski kandidat v bosanski vladi. Musliman, pa predsednik bosanske vlade! To se zdi nekaterim srbskim krogom nezdržljivo. S tega stališča se tudi ničesar resno ne podvzema proti protimuslimanski gonji v Bosni in proti nezaslišanemu terorizmu kateremu so izpostavljeni macedonski muslimani.

Ako se pod vsa ta nakratko iznežena dejstva potegne črta ter se seštejejo, se torej ne moremo čuditi, zakaj so muslimani v svojih zahtevah tako nepopustljivi.

Ker je tudi Pucelj uvidel, da mu še ne zori pšenica v parlamentu in v vladi, je zlezel pod klop in se pokoril večini v zemljoradniškem klubu, ki noče nič slišati o kakem svojem predstavniku v vladi.

Vlada je s tem zopet v onem položaju, v katerem je permanenina že od svojega obstanka. Vendar pa ji niti na misel ne pride, da bi izvajala posledice iz teh dejstev, dasi se dobro zaveda svojega brezizhodnega položaja. Za njo obstoja danes edina zaslomba — vojska.

Značilno je, da oba kilarska lista »Pijemont« in »Balkan« (»črna« in »bela roka«) tekmujeva med seboj, kateri izmed njih bo bolje hvalil sedanji bajé poostreni režim iz 1. 1912. na ozemlju Jugoslavije izven meja Srbije. »Balkan« celo svetuje vladi, da namesto Tomljenovića, ki bo itak le slamnat mož, postavi za bana v Hrvatski naravnost generala Miloša Vasića.

Kaj pa dr. Baltić? Mar tudi on spada med »slamnaté možé«?

Orlovska slavnost v Logatcu.

V nedeljo je bil Dol. Logatec slavnostno okrašen. Orli iz bližnjih odsekov vrhniškega okrožja so prišli pozdraviti svoje logaške brate. Okrog treh popoldne so prikorakali po cesti od Vrhniške orlovske redivi, na čelu njim fanfaristi na konjih, 12 konjenikov, meniška godba, Orli, Orlice in narodne noše ter mnogo drugih prijateljev krščanske mladine. Sredi drevo-reda je sprejela goste četa 20 logaških Orlov mladenc v narodnih nošah ter zastopniki logaškega izobraž. društva. Po kratkem pozdravu so odkorakali med sviranjem godbe v cerkev, kjer so bile litanije.

Po cerkveni slovesnosti se je v »Društvenem domu« vršil slovesen pozdrav in proslava zopetne združitve. Slovesnost bi se imela vršiti na prostem, a slabo vreme je — žal — povzročilo, da se je vršila v dvorani, ki je bila nabito polna. Č. g. župnik Remžgar je v lepem pozdravnem govoru naglašal naloge, ki nas čakajo ter prisrčno pozdravil goste, ki so prišli poziviti katoliško organizacijsko delo v Logatcu. V imenu Orlov vrhniškega okrožja je pozdravil logaške brate br. Marolt, nakar je zastopnik Orlovske zveze iz Ljubljane poudarjal, da mora vse naše delo sloneti na načelih krščanske morale: delo zasebnika-poeidnca, delo stanov in slojev, delo narodov. Temelj temu pa je ljubezen in pravičnost. Nato je vrhniški mešani zbor prednašal krasne pevske točke, ki so občinstvo kar elektrizirale. Med odmori pa je svirala meniška godba. Na zaključku se je vršila na odru telovadna akademija. Zvečer je bila slavnostna predstava »Divjega lovca«.

Vzlic skrajno slabemu vremenu ter navzočnosti članov nasprotnih telovadnih organizacij iz Ljubljane je slavnost potekla v najlepšem redu. Orli so pokazali veliko disciplino, ki jim je le v čast. Mnogokrat, posebno ob povratku, v večernih urah so Orli pokazali naravnost nedosegljivo disciplino vzprijeto izživljanju nekaterih tujih elementov. V čast Logatčanom pa bodi povedano, da so se vsi brez izjeme — tudi oni, ki so nasprotnega mišljenja — vedli napram gostom zelo taktno in vljudno. Tudi nismo ne med Orli in ne med Logatčani domačini opazili nikakega vpitja ali pijanosti. Bil je to vzlic slabemu vremenu lep dan, ki logatčanom in Orlom dela vso čast.

Misel katoliške mladinske organizacije naj živi!

Nasilen shod samostojne v Novem mestu.

Novo mesto, 7. marca 1921.

Za danes, na semajni dan je sklicala SKS v Novo mesto pred glavno pošto javen shod, na katerem so govorili poslanci Pucelj, Mermolja, Drolenik, Majcen in trije zastopniki srbskih zemljoradnikov. Ze teden dni je cela »samostojna« javnost agitirala, naj pridejo kmetje na okrašenih vozovih itd., itd. No vse to je odpadlo, le šestorica deklet je prišlo v narodnih nošah. Vkljub temu, da je dal liber. župan Rozman razobesiti zastave, smo videli v Novem mestu malo te robe, in še one trobojnice, ki so visele, so visele iz hiš kapitalistov in liberalnih mogotcev. Najbolj smo se čudili polanjanja zastav z obeh hiš g. Zurca.

Po prihodu ljubljanskega vlaka se je v lahkem dežju zbrala pred pošto množica 1200 ljudi, krog 450 radovednežev in krog 300 ali kaj čez Samostojnežev.

Shod je otvoril »dolgi mož« Avsec in dejal med drugim: »Izvedeli smo, da so med poslušalci nekateri hujskači, ki naj dajo mir. Kdorkoli bo znil besedo, temu ne garantiram, da bo s shoda odnesel zdrave kosti. Te besede so vzbudile splošno zgražanje, samostojni štab, zbran na rampi, pa je vedel, da se to pravi: »Kdor ne prikimu v vsemu, kar mi govorimo in hočemo, — lopni ga!«

Prvi je govoril Pucelj, ki je dejal, da je v prvi vrsti treba končati delo z ustavo, katero klerikali »ovirajo«. Na ugovore, da centralistične ustave ne mara slovenski kmet, je Pucelj začel trditi, da je med kmeti navzočni Fr. Žužek plačan agent SLS. Žužek, ki je bil slučajno v Novem mestu, je Pucelja pozval, naj svojo trditve dokáže. Nato so samostojni omejenega gospoda poleg Lampreta dejansko napadli in le velikemu številu prisotnih pristašev JKZ se je zahvaliti, da se njima ni zgodilo kaj hujskega in da ni tekla kri. Posebno sta se odlikovala znani Osoinik iz Muhaberja in oštr Matko iz Gotnevasi, katera dva bosta imela lepo priliko hladiti svojo prevročo kri pred sodiščem. — Kdorkoli je rekel in znil le eno besedo proti lažem in zavijanjem samostojnih govornikov, je bil napaden. Kdor ni kimal in ploskal, ta je bil tepen. Ljudje so se nad tako tak »svobodo prepričanja« zgražali in celo trojnejsi pristaši SKS, ki so bili zelo nezadovoljni s poročili svojih poslancev, so obsojali nasilje s katerim SKS nastopa. Značilno je, da je bil v Novem mestu poločen v blato 70 leten starček, pristaš SKS, ki je med izvajanjem posl. Majcena vprašal, kdo kmetu vendar naklada davke. V Novem mestu je bilo precejšnje število kmetov iz velikolaškega sodnega okraja,

ki so prišli na semenj po plemenske prašiče. Ko so ti kmetje videli nasilje samostojnih, so se zarekli, da mesar Pucelj v ribniškem okraju ne bo govoril nikdar več.

Krog ene se je shod končal. Nato se je zbralo krog 150 zaupnikov JKZ v rokodelskem domu. Shod je otvoril g. Lampret, o političnem položaju pa je poročal nato izbrano pri napadeni France Žužek. Vsa njegova izvajanja, zlasti ona gospodarskega in organizatoričnega značaja so bila sprejeta z velikim odobravanjem. Sprejete so bile sledeče resolucije:

1. Zaupnica jugoslovanskemu klubu; 2. Protest zoper sokolizacijo šol; 3. Protest zoper krivično odmerjanje dohodnine kakor tudi zahteva po javno voljenih zaupnikih pri odmerjanju tega davka; 4. Zahteva po ureditvi ciganske nadloge in slednjič sledeča ugotovitev, katero naj si zapomni cela slovenska javnost:

Pristaši SLS, zbrani dne 7. III. 1921 na zaupnem shodu JKZ v Novem mestu, ugotavljajo, da je dejal g. Avsec pri otvoritvi shoda SKS: Kdorkoli bo znil besedo, temu ne garantiram, da bo s shoda odnesel zdrave kosti. Smatramo to njegovo izjavo za javen poziv na pretep in poboj in opozarjamo vse naše pristaše širom Slovenije, naj se varujejo ljudi, ki nastopajo na shodih s samokresi in z vsestranskim nasiljem.

Novi načrt za nemško odškodnino.

LDU London, 7. marca. (DunKU) Reuterjev urad doznava iz francoskega vira, da so zavezniki končnoveljavno določili podstave za nove nemške predloge. O njih so obvestili nemško zastopstvo. Novi načrt, ki ga pripisujejo iniciativi Lloyd Georgea, predvideva: 1. Nemčija bo plačala gotove anuitete treh milijard zlatih mark skozi 30 let, namesto 42letnih anuitet, ki jih predvideva pariški dogovor. 2. Na nemški izvoz se v uvoznih državah nalaga 30 odstotna taksa, ki bo donasala, kakor se domneva, v petih letih 6—8 milijard vsako leto. Reparacijska komisija naj določi količino kompenzacije, ki je potrebna, da se dohodki novega načrta izenačijo skupni vsoti, označeni v pariškem dogovoru.

LDU London, 7. marca. (DunKU) Kakor doznava Reuterjev urad iz francoskega vira, se v nemških protipredlogih stavljeni pogoji, da Nemčija obdrži Gorenjo Šlezijo, smatra za popolnoma nesprejemljivi.

LDU Pariz, 6. marca. (DunKU) Londonski poročevalec Agence Havas poroča o dveh sejah zavezniških zastopnikov. Zavezniški zastopniki so končno določili temelje, na katerih bodo jutri sprejeli nemške predloge. Na prvi seji so se posvetovali o predlogih državnega tajnika v nemškem finančnem ministrstvu Schroederja. Ti predlogi predvidevajo v prvi vrsti sprejem določenih letnih odplačil skozi prvih pet let, kakor se je sklenilo v Parizu, in sicer z možnostjo revizije po preteku tega roka, nadalje zvišanja izvoznih premij od 12% na 30%, kakor tudi najem mednarodnega posojila osmih milijard zlatih mark in sklep trgovinskih pogodb. Vse to bo imelo za posledice, da se proti Nemčiji opusti dosedanje neenako postopanje. Ti sklepi pa veljajo le tedaj, ako Nemčija obdrži Gornjo Šlezijo.

Politične novice.

+ Protestni shod v Trzinu. V nedeljo, 6. t. m. se je vršil v nabito polni dvorani društvenega doma protestni shod proti kulturnoboju predlogom v ustavnem odboru. Zborovalci so izvajanjem urednika Smodeja burno pritrdjevali. Od g. duh. svet. Potokarja predlagane sledeče resolucije so bile na zboru soglasno sprejete: 1. Jugoslovanskemu klubu in njegovemu načelniku dr. Korošcu izrekamo zanvalo za njegovo vztrajno borbo za samopravo nerazdeljene Slovenije. 2. Odločno protestiramo zoper izpremembo občinskega volivnega reda za Slovenijo, s katero se je uknila ženska volivna pravica, in najodločneje protestiramo zoper kulturnoboju predloge v ustavnem odboru. Zahtevamo: svobodo Cerkev in verskonravno vzgojo v šoli. Zato odklanjamo rešitev šolskega vprašanja v ustavnem odboru in sokolizacijo naših šol. 3. Zahtevamo, da država ne dela ovir zasebnim šolam, in sicer tudi ne osnovnim, ki odgojujejo mladino v državnem smislu, marveč da jih podpira kakor državne šole.

+ Iz Jugoslovanskega kluba. Poslanec Ivan Stanovnik je vložil prošnjo na ministrstvo za javna dela za zgradbo in dovršitev cest Horjul—Velika Ligojna—Vrhniška in Velika Ligojna—Zažar—Polhovgradec—Mala voda, Polhovgradec—Zalog—Črni vrh, dalje je isti poslanec vložil prošnjo pri generalni direkciji carine, za odpis odnosno znižanje carine za cerkvene zvoznice za vrhniške župnije. — V Jugoslovanskem klubu se je zglasila te dni deputacija kmetov iz Satina (Srem), ki so se pritožili radi krivičnega postopanja pri razdelitvi zemljišča graščine Peltzovo. Gosp. poslanec Stanovnik je deputacijo hrvatskih kmetov predstavil v ministrstvu za agrarno reformo in toplo priporočil njihove želje.

+ Občni zbor samostojnežev se je vršil v nedeljo 6. t. m. v Ljubljani. Bil je po

izjavah uglednih pristašev skrajno nezanimiv. Posebno govori srbohrvatskih zemljoradnikov, ki so odločno nastopili proti pak-tiranju z »demokratii«, so precej neugodno vplivali na petdesetorico zborovalcev. Pravijo, da je bilo predzborovanje v neki gostilni na Dolenjski cesti, kjer so poslednje klerikalce utopili v vinu, dosti bolj zanimivo.

+ Poglavlje o podivjanosti. »Jutro« je reagiralo na naš prvi stvarni odgovor na njegov nekvalificiran napad na naše uredništvo o dr. Bošnjakovi aferi. V drugem odgovoru smo dokazali, da nismo poročali nič manj in nič več kakor gola dejstva, ugotovljena v sodni razpravi proti uredniku »Hrvata«, toda »Jutro« jih še vedno taji, ker so za demokrate — neprijetna. Nasprotno imenuje tozadevno »pisavo« (poročilo) v »Slovencu« »falotsko«, dasi par vrstic pozneje razmotriva o novinarskem »juste milieu«. V svojem zabavljanju se je »Jutro« obregnilo celo na svojega tovariša iz lastne stranke Malovrha, ki se danes ne more braniti. Ta način polemike se sam obsoja in bi bila vsaka nadaljna beseda od naše strani odveč!

+ Razmejitvena komisija v Dalmaciji. Konference razmejitvenih delegacij se nadaljujejo. V poučenih krogih trdijo, da se je dosegel sporazum v vseh vprašanjih. Evakuacija zasedenega ozemlja se bo vršila na ta način, da se dne 1. aprila začnejo izpraznjevati Korčula, Bukovica, Knin in Drniš, del splitskega okrajnega glavarstva ter otok Pag. 5. aprila okraja Šibenik in Benkovac, 1. maja pa zadrski okraj. Italijanska delegacija je predvčerajšnjim posetila Trogir, včeraj pa vodopad Gubavico na Zavarju in Omis.

+ Knez Sapiha o dogovoru z Rumunijo in Francijo. Iz Bukarešte poročajo: Tukaj mudeči se poljski minister za zunanje posle knez Sapiha je izjavil časnika-rem, da ima med Rumunijo in Poljsko sklenjeni sporazum namen, pospeševati skupne interese obeh držav in ohraniti mirno stanje. O francosko-poljskem dogovoru je dejal minister, da ima enake smotre. Mala ententa igra v Srednji Evropi isto vlogo, kakor velika ententa v svetovni politiki. On ne verjame, da boljševiki nameravajo pomladansko ofenzivo, zlasti ne, da nameravajo napasti Poljsko, ker je po njegovem mnenju Čičerin pokazal odkritosrčno miroljubnost.

Dnevne novice.

— Umrl je 6. t. m. v Hrašah pri Smledniku vč. g. Jernej Ramoveš, »kč.« duh. svetnik in župnik v pok., v starosti 79 let. Rodil se je 9. sept. 1842 v Zavrhu, v smleški fari; v mašnika posvečen je bil 31. jul. 1866. Bil je kaplan v št. Janžu na Dolenjskem in Spodnji Idriji, potem župnik v Selih pri Kamniku, a od leta 1875. do konca leta 1919. torej nad 45 let, v Poljanah nad Škofjo Loko. V mladih letih je bil izvrsten šolnik, ustanovil je v Spodnji Idriji in na Selih vsakdanjo šolo in tudi v Poljanah več let oskrboval ves šolski pouk. Kot župnik v Poljanah se je mnogo trudil za popravo cerkve, napravil tudi z radevoljnimi darovi marmornat tlak v cerkvi, nove orgle, zvoznice in drugo. N. p. v m.l.

— Slomškova zveza. Naši kandidatje v višji šolski svet so: Štrukelj Ivan, nadučitelj na Viču. Lovrec Fran, nadučitelj, Podčetrtek. Namestnika: Jurjevčič Marija, učiteljica v Ligojni. Firm Štefan, nadučitelj, Olimlje.

— Krajevni odbor S. L. S. v Trzinu je poslal Jugoslov. klubu v Belgrad prošnjo, naj zastavi svoj vpliv pri merodajnih faktorjih, da ne bodo zopet letos vpeljali takozvanega poletnega časa. Delavci kakor tudi obrtniki potrjujejo splošno skušnjo, da od novega časa nimajo nikakega dobička, pač pa škodo vsled prepričlega spanja in jutranje razsvetljave.

— Kranjska gora. G. kapelan Andrej Kajdiž je nevarno obolen. Priporoča se vsem prijateljem in znancem v molitev.

— Pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji je umrl nadučitelj v pokoju gospod Ivan Kosi v starosti 76 let.

— Ljudski oder. Zbirka ljudskih iger. I. zvezek: Lovski tat. Ljudska igra v petih dejanjih. — Erazem Predjamski. Igra v petih dejanjih. Sp. V. S. — V Ljubljani, 1920. Str. 112. Cena 10 K. — Znova pripravljamo to zbirko. Prvo igro »Lovski tat«, bodo tudi tam še radi gledali, kjer so videli Finžgarjevega »Divjega lovca«. »Lovski tat« namreč od nove strani kaže, kam privede strast divjega lovca, da postane iz najboljšega človeka morivec, lažnik in grobokop svoje sreče. Zelo prav bodo prišle opazke za režiserja. — »Erazem Predjamski« je mišljen — takó se nam zdi — kot mladeniška igrice. Kjer ima podeželski oder dovolj oblike za viteze in sodnike, bi 12—14 letni dečki lahko z uspehom predstavljali te prizore. Z. D. O.

— Vavta vas. V jeseni l. 1919. se je ustanovila v Gor. Straži pri Vavti vasi »Kmetijska nabavna in prodajna zadruga«, ki je prav pridno in plodonosno delovala že prvo leto v korist kmeta. Zvišala je znatno cene lesu, preskrbovala ljudi z žitom, moko, galico, manufakturnim blagom

itd. Posebno pa se je izkazala ob koncu poslovnega leta pri sestavi računskega zaključka. Darovala je izobraževalnemu društvu v Vavti vasi 1000 kron za nakup knjig, šolskemu vodstvu 2000 kron za nakup šolske zastave in naročila veliki farni zvon težak okoli 15 centov. — Za vse te dobrote izrekajo odbor izobraževalnega društva, šolsko vodstvo kakor tudi cerkveno predstojništvo v Vavti vasi — za drugi najlepši zhalvalo. Z vzklikom Bog poplačaj! — ji želimo veliko sreče in uspeha tudi v bodoče.

— Kočevje. Ljudsko štetje v okrajnem glavarstvu Kočevje kaže sledeče številke: Srbohrvatov 372, Slovencev 29.768, Srbovanov 73, Lahov 35, Nemcev 9803, Madjarov 32, druge narodnosti 26, skupaj 40.109 prebivalcev, od teh je moških 18.928, ženskih 21.181.

— Sevnica. »Jutro« je pred par dnevi poročalo, da je lastnik tukajšnjega hotela »Triglav« g. Karel Zupanc prestopil v pravoslavje. Poročilo je popolnoma neresnično. Namen njegov je, ali škodovati lastniku hotela, ali pa discreditirati ljudi, zavoljo katerih bi se naj bil po »Jutrovem« poročilu izvršil prestop.

— Davke za šole boste plačevali, ne boste pa smeli odločevati pri vzgoji Vaših otrok. Proti Vaši volji Vam hočejo upeljati v šolo sokolsko vzgojo, da vžide nov in čvrst rod iz našega naroda. Kakšne bo taka vzgoja in kakšen bo ta rod, Vam neizpodbitno pove brošura »Ajmo mi Sokolci«. Pisatelj pusti govoriti Sokole same, da ne more nihče dvomiti o resničnosti njegovih trditvev. Knjižica je pisna v nedosegljivo poljudnem slogu, povsem resnično in vsekozi zanimivo. Da bi le vsebina ne bila tako žalostna. Segajte po nji — zlasti Vi starši, ki Vam je v prvi vrsti namenjena, kamo ajejo Vaši sinovi in hčere, če se bodo vzgajali v sokolskem duhu. Izvod stane 5 K 50 vin., več skupaj 5 K. Razpošilja jo »Katoliška Liga«, Ljubljana, Poljanski nasip 10. Istotam dobite še v zalogi: »Zločin nad domovino« (4 K), »S krampom in gorjač« (7 K).

— Iz Sostrega. Orli in Orlice telovadnega odseka Sostro, prirede v nedeljo, dne 13. marca ob 3. uri popoldne v društvenem domu telovadno akademijo. Bogati vzpored: petje, nagovor, telovadba Orlov, Orlic, naraščaja, gojenk; deklamacije itd., bo nudil vsakemu lepim užitek. Ne zamudite lepe prilike! — K obilni udeležbi vljudno vabi odsek odbor.

— Poštna vest. S 16. marcem 1921 se dodeli občina Križe s kraji in krajevnimi deli: 1. Križe s krajevnimi deli Brezina, Dobrova, Goli vrh, Gora, Grm, Padežnik; 2. Osredok s krajevnimi deli Dobrova, Javorje, Preska, Pusti vrh, Rakonce; 3. Pečice s krajevnimi deli Rušno, Vulčice, Zapole (Šapola), dostavnemu okolišu poštnega urada Koprivnica pri Brežicah in hkrati izloči iz okoliša poštnega urada Podsesta. Zato se izloči tudi poštna nabiralnica Pečice iz področja poštnega urada Podsesta in prideli poštnemu uradu Koprivnica pri Brežicah.

— Nekaj za železničarje, ki so poklicani v Zagreb na službovanje. Kakor smo zvedeli, je ministrstvo za socialno skrb v Belgradu naročilo poverjeništvu v Ljubljani, da morejo oni železničarji, ki službujejo v Zagrebu in nimajo tam stanovanja, obdržati isto v Ljubljani in se torej ne smejo deložirati. Upajmo, da bo poverjeništvu to vpoštevalo in da se ne dogodi več slučaj, da se železničarske rodbine, ki so ločene od svojih očetov in prehranjevalcev, mečejo na cesto, kot se je to parkrat že zgodilo.

— Divje race zelo pridno love v nekem lovišču, ki leži do poldruge ure od Ljubljane. Love jih s posebnim veseljem ljudje, ki nimajo love v zakupu. Pred približno enim letom so pravi lovci odpustili dolgoletnega čuvaja Jožeta Straha iz službe, toda Jože je le še hodil v lovišče s puško, kar sta spričala pred okr. sodiščem v Ljubljani dva moža, katerima so pravi lovci izročili varstvo lovišča. Jože je bil obsojen zaradi poskušane lovske tatvine na 1 teden zapor.

— Z vilami udaril je meseca septembra na Igu Ivan Kralič po glavi Smoleta in ga poškodoval. Kralič je bil obsojen pri okr. sodišču na 10 dni zapor in mora plačati Smoletu 415 K.

— Nesreča s puško. 18 let stari hlapec Anton Boštjančič je 6. t. m. doma v Raplovcem, obč. Struge, ogledoval puško, pri tem pa se je sprožila in cel naboj ga je zadel v trebuh. Pripeljali so ga v deželno bolnico, kjer je pa takoj umrl.

Ljubljanske novice.

Ij Sestanek duhovščine ljubljanskega mesta bo v sredo, 9. marca, ob 5. uri popoldne v posvetovalnici Jugoslovanske tiskarne. Dnevni red obsega več jako važnih zadev.

Ij Stolina Vinc. konferenca ima sejo danes zvečer ob pol 7. uri, Poljanski nasip 10. — Predsednik.

Ij Iz gledališke pisarne. P. t. abonenti, kateri še niso plačali 10% veselične takse za prvo polletje tekoče sezone, naj blagovolijo vplačati isto najkasneje do četrta

10. t. m. v pisarni administrativnega ravnateljstva (operno gledališče), da se izognejo nepotrebnih potov in sitnosti s strani kr. finančnega ravnateljstva.

Ij Odbor Leonove družbe ima danes, torek, 8. t. m. ob 6. uri zvečer svojo sejo v Jugoslovanski tiskarni I. nadstr. Odborniki uljudno vabljeni. — Predsednik.

Ij Rokodelski dom. Danes zvečer ob 7. uri se otvori krojaški tečaj. Krojaški pomočniki, ki žele udeleževati se tečaja, naj pridejo točno ob 7. uri v društveno sobo v pritličju.

Ij Odbor Podpornega društva za ubožne dijake državne realne gimnazije z nemškimi učnim jezikom v Ljubljani se najpriščneje zahvaljuje velikodušnim darovalcem za bogata denarna darila radi česar se je moglo med revne dijake letos razdeliti 7000 kron.

Ij Kap je zadel v nedeljo zvečer na frančiškanskem mostu vpokojenega polkovnika g. Ivana Polajnara. Poslavljal se je od svojega prijatelja podpolkovnika g. Jevnikarja. Naenkrat mu je prišlo zelo slabo. Hitro so poklicali izvoščeka, ki je odpeljal g. Polajnara proti domu. Med potjo je g. Polajnara umrl.

Ij Pustno zabavo posebne vrste si je dovolil Osel Karel. Opoldne, zvečer in ob pol 1. ponoči je razbijal posodo Ceciliji Gutnikovi. Okrajno sodišče je prisodilo Oslu 48 ur zapor.

Ij »Družba črna roka«. Šivilja Anica P. je prišla nedavno k policiji, kateri je predložila dve razglednici z vsebino, da če ne bo prišla nekega večera k drž. koldvoru čakati, jo čaka gotova smrt. Razglednici sta bili pisani nemško in podpisani: »Družba črna roka«. Dva detektiva sta čakala »Črno roko«, katere pa ni bilo. Detektiv Florian, kateremu se je vse to čudno zdelo, je pa Anico trdo prijel in dekle mu je končno priznalo, da je sama sebi pisala grozljivi razglednici, da je imela izgovor zvečer zunaj ostati...

Ij Sprli in stepli sta se lani zaradi stanovanja tam neke na Poljanah Roza R. in Pepca G. Pepca je prišla zmerjat Rozo in pričele so padati klofute. »Pepca G. je huda«, je rekla neka priča, »z vsako se je stepla.« Ker je Roza poškodovala Pepco z vrčem po glavi, ji je prisodil sodnik 500 K globe, če jih ne bo mogla plačati, bo sedela 5 dni.

Najnoveljša poročila.

NOVI KARDINALI.

Rim, 7. marca. (Izv.) Papež Benedikt je v tajnem konzistoriju imenoval šest novih kardinalov. Imenovani so: apostolski nuncij na Španskem Francesco Ragonesi, monakovski nadškof Mihael pl. Faulhaber, nadškof v Filadelfiji Dougherty, nadškof v Burgosu Jakob Benlloch y Vivó, nadškof v Tarragoni Frančišek Vidal y Barraquer, in kolinski nadškof Schulte.

LDU Rim, 7. marca. (Stefani) V tajnem konzistoriju je papež omenjal, da navzlic temu, da je mir podpisan, vojna furija ni jenjala divjati in da se nadaljuje boj med posameznimi narodi in sloji. Papež je obžaloval vsa nasilja od katerekoli strani. Omenjal je, da bomo mogli uživati dobrote miru le tedaj, ako bo ves svet prožela misel ljubezni do bližnjega.

SIJAJEN SHOD DR. KOROŠCA V VINKOVCIH.

Vinkovci, 7. marca. (Izv.) Dr. Korošec in dr. Šimrak sta imela tu včeraj javen shod, katerega se je udeležilo velikansko število kmetov iz vse okolice. Dr. Korošec je govoril o političnem položaju, dr. Šimrak pa o borbi Jugoslovanskega kluba v ustavnem odboru. Popoldne se je na ožji konferenci vršila razprava o političnih vprašanjih.

SEJA USTAVNEGA ODBORA.

Belgrad, 7. marca. (Izvirno) Današnja sejo ustavnega odbora je otvoril predsednik dr. Ninčić ob 9. uri popoldne. Prebralo se je pismo podpredsednika dr. Tomljenovića, ki naznanja, da odlaga svoje mesto. Njegovega namestnika bodo izvolili jutri. Pričela se je razprava o devetem oddelku, ki govori o državnem gospodarstvu. Sprejeli so se členi 74, 75 in 76. Člen 77 se odgodi. Pri členu 78 predlaga demokrat Čubrovič, naj se vstavi, da je davek obvezen. Poslanec Sušnik zahteva, da se zajamči, da bo eksistenčni minimum davka prost. Posrednji davek naj plača tudi dvor. Nadalje predlaga, naj se vstavi sledeče: Nobena podpora, bodisi stalna ali začasna, se ne more podeliti iz državne blagajne, ako ni utemeljena po zakonu. Finančni minister Kumanudi se strinja s tem predlogom, ki je bil nato sprejet. Nato se sprejmeta člena 79 in 80. Pričela se je razprava o desetem oddelku o vojski. Pri členu 81 sta govorila komunisti Živko Jovanović in Sima Marković proti vojski. Poslanec Sušnik zahteva, naj se uvede narodna vojska (milica) in da se sedanja vojska zniža na minimum. Stroški za vojsko so tako ogromni, da ogrožajo ves državni finančni položaj. V proračunu za upravno leto 1920/1921 je vstavljenih za prosveto 130 milijonov, za vojsko pa 1 milijardo 120 milijonov. Poudarja, da morajo Slovenci in

Hrvati služiti daleč od domovine v Albaniji in Macedoniji. Zahteva, naj vsak vojak služi v ožji domovini. Zahteva tudi boljše postopanje častnikov z vojniki. Obsoja, da slovenske in hrvatske vojske psujejo s švabi. Vojni minister se protivi izpremembam tega člena, dokler se vlada o tem ne posvetuje. Nato je bila seja zaključena.

VOLITEV PODPREDSEDNIKA V USTAVNEM ODBORU.

Belgrad, 7. marca. (Izv.) Jutri na začetku seje ustavnega odbora bo volitev drugega podpredsednika. Izvoljen bo najbrže demokrat Juraj Demetrovič.

PROTI MOTILCEM SHODOV.

LDU Belgrad, 7. marca. (ZNU) Ministrstvo notranjih del je odredilo, naj policijske oblasti izroče sodišču vse tiste osebe, ki motijo tuja zborovanja.

POSVETOVANJA RADIČEVCEV.

LDU Zagreb, 7. marca. (ZNU) Včeraj je Radičeva stranka zaključila ožjo konferenco svojih poslancev. Na konferenci so pretresali ustavni načrt, ki ga je sestavil poseben odsek kluba. V soboto se je glede načrta vršila generalna, a v nedeljo specialna debata.

ODSTOP ČESKEGA FINANČN. MINISTRA.

Praga 7. (Izv.) Finančni minister dr. Englisch je nastopil dopust, dokler definitivno ne izstopi iz vlade.

REPARACIJSKA KOMISIJA SE RAZPUŠTI.

Dunaj, 7. (Izv.) V tukajšnjih političnih krogih se govori, da bo reparacijska komisija v nekaj tednih razpuščena.

GROF KAROLY V SPREMSTVU KARABINERJEV.

Rim, 7. (Izv.) Grof Karoly je snoči s svojo rodbino v spremstvu sedmih karabinerjev odpotoval iz Florencia v Trbiž.

UPORI NA RUSKEM.

Moskovska vlada pobegnila?

Helsingfors, 7. marca. Petrograd in Moskva sta v rokah upornikov. Rusko-rumunska meja je zaradi ustaje v Odesi zaprta. V Sibiriji koraka general Semenov s 25.000 kozaki, v guberniji Voronež pa general Antonov s 5000 kmeti proti sovjetski vladi. Posadka petrogradskih ladij in ladjedelnice je prešla k upornikom. Sovjetska vlada je izjavila, da stoji voditelj kronstadskih revolucionarjev general Kozlovskij zunaj zakona. V Petrogradu so baje proglasili obsedno stanje. V Kronstadtu vlada revolucionarna vlada Kozlovskega. Moskovska vlada je iz Moskve pobegnila v Novgorod.

LDU Kodanj, 6. marca. (Wolff) Brezžične brzjavke revolucionarnega komiteja potrjujejo, da ima ta komite v Kronstadtu vso oblast v rokah in da sodeluje s protiboljševskim generalom Kozlovskim.

LDU Stockholm, 6. marca. (Wolff) »Nordische Presse Centrale« poroča iz Helsingforsa: Kakor so v soboto zvečer javili semkaj, je Kronstadt še vedno v oblasti upornikov. Oklopna križarka »Petro-pavlovsk« je pripravljena. Njeni topovi so naperjeni proti Petrogradu. Tvornice v Petrogradu stražijo vladi zvesti častniki aspiranti. Delavce kontrolirajo strogo.

LDU Stockholm, 6. marca. (Wolff) »Nordische Presse Centrale« javlja iz Helsingforsa, da so guvernerja v Petrogradu Zinovjeva pri agitacijskem posetu v Kronstadtu aretirali in ga odvedli v ondotno trdnjavo kot ujetnika.

LDU Varšava, 7. marca. (Brezžično) Spor med Trockim in Ljeningom se vidno poostreje. Pogajanja s kronstadskimi uporniki so se izjalovila, ker ti zahtevajo kot prvi pogoj, da odstopi sovjetska vlada. Rdeče čete prestopajo k ustašem.

LDU Stockholm, 6. marca. (DKU) Kakor poroča Finska Notisbyran, je Petrograd v rokah sovjetske vlade. Čete, ki so bile odposlane v Petrograd, pa niso zanesljive. Zaradi tega raste število upornikov vedno bolj. Kakor se doznava iz dobropoučenega vira, vodi Zinovjev operacije proti upornikom. Štirje odposlanci, ki so bili v četrtek doposlani v svrhu pogajanj iz Kronstadta v Petrograd, so bili aretirani.

BORZA.

LDU Zagreb, 7. marca. (ZNU) Deviza. Berlin 239—239.50, Italija 542—544, London 568—575, New York 145—146, Pariz 1056—1060, Praga 187—189.75, Švica 2425—0, Dunaj 20.20—20.30. Valute. Dolarji 144—144.50, avstrijske krone 20.50 do 21, napoleonondori 492—495, nemške marke 234—235, italijanske lire 530—533, češko-slovaške krone 0—180.

Učiteljski vestnik.

Ljubljanska podružnica »Slomškove zveze« je zborovala dne 5. t. m., kjer je tovariš R. Pečjak predaval o pomenu narodnosti in narodne vzgoje. V ta namen nam je predstavil plastične slike velikih mislecev Čehova, Dostojevskega in drugih. Posebno pa je še predstavil pri narodnosti vzgojo srca in večnostno čuvstvenost. Kristus pa je dal največje bogastvo idej za čustva vseh narodov. Zborovalci so izrazili željo, da bi predavatelj še večkrat podal kaj tako globoko zamišljenega. Na splošno željo prireditelj podružnice zopet v soboto zboro-

vanje in sicer v šoli pri Sv. Jakobu. Začetek ob 5. uri. Predaval bo tovariš Fort. Lužar o srbskih narodnih pesmih. Naj ne zamudi noben član te lepe prilike! — Odbor.

Orlovski vestnik.

Šentjakobski Orel ima danes ob pol 8. zvečer redni fantovski večer v društvenih prostorih. Ker je zadeva važna, se naprošajo člani, da se istega polnoštevno udeležijo.

Dijaški vestnik.

Na semestralnem običnem zboru jug. kat. akad. društva »Danica« je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik: Čibej Franjo, fil.; podpredsednik: Korošec Viktor, iur.; tajnik: Jeršič Mirko, iur.; blagajnik: Birk Franc, tehn.; l. knjižničar: Kozjek Ante, fil.; II. knjižničar: Prijatelj Jože, iur.; gospodar: Mlinar Jakob, iur.; zapisnikar: Kacin Anton, fil.; arhivar: Kušar Franc, fil.

Turistika in sport.

»Sportna zveza« in »Olimpijski pododbor Ljubljane« imata svojo glavno skupščino v petek 18. t. m. zvečer in v soboto 19. t. m. dopoldne. Kraj se pozneje objavi. — Sportna zveza in Olimpijski pododbor.

Prosveta.

NARODNO GLEDIŠČE V LJUBLJANI.

DRAMA:

Torek, 8. marca: Zaprtlo.
Sreda, 9. marca: »Bajka o volku«, red B.
Četrtek, 10. marca: »Golgota«, Izven po nižjih cenah.
Petek, 11. marca: »Razvalina življenja«, red D.
Sobota, 12. marca: »Bajka o volku«, red C.
Nedelja, 13. marca: »Razvalina življenja«, izven.
Ponedeljek, 14. marca: »Bajka o volku«, red E.

OPERA:

Torek, 8. marca: »Tosca«, red C.
Sreda, 9. marca: »Mignon«, red D.
Četrtek, 10. marca: »Od bajke do bajke«, red A.
Petek, 11. marca: »Mignon«, red B.
Sobota, 12. marca: »Thais«, red E.
Nedelja, 13. marca: »Mignon«, red A.
Ponedeljek, 14. marca: Zaprtlo.

Dr. Brez vere. (Devet govorov o neveri.) Dr. Mihael Opeka, 1921. — Znani cerkveni govornik je v pričujoči knjižici zbral svoje posne govore v ljubljanski stolnici sv. Nikolaja in razgrinja tako pred široko javnostjo eno najbolj perečih vprašanj povojne dobe: odkod spriču verskega poglobljenja in zamikanja v verske probleme na eni strani tako epidmično razširjajoče se brezverstvo na drugi strani? Z neizprosno logiko misli, prepričevalno močjo besede in globokim vpogledom razmišljevalca, poznavajočega sodobno življenje, nam pisatelj kaže vzroke nevere: nevednost, neupuh, razuzdanost, vpliv družbe ter berila. Ni je bolj prazne utemeljitve brezverstva nego je ta, da nevera izvira iz umstvenega spoznanja, češ Boga ni, ker ne more biti — pisatelj razkriva s temejitostjo psihologa tisto veliko tajno nevere: Boga taji srce, ki noče, da bi Bog bil, ker to nasprotuje strastem, želji po neomejenem uživanju minljivih blag, nebrzdanim nagonom po izkoriščanju bližnjega. Zato našo brezversko dobo tako označuje pohlep po dobičku brez meje, brezvestno nakopičevanje kapitalov na škodo milijonov stradalajočih v rokah nekaterikov, gola hotljivost v vsakem oziru, po denarnem bogastvu in čutnih nasladih. Pisatelj pa na drugi strani s potezami umetnika slika ta isto srce, ki se ne more zadovoljiti, četudi bi užilo ves svet, se nasilito z vsemi končnimi dobrinami, izpilo čašo opojnosti do dna: ono hrepeni više, išče, se muči in bori, kopni po Njem, ki je neminljiva Resnica, Dobrota in Lepota, po Bogu. Najde ga pa, ko se očisti, ko spozna dozevnost vsega pozemskega, ko začuti na pepelnici sredo svojih blodenj in motenj, da je vse bilo le ničemnost ničemnosti in vse ničemnost. To je tudi metoda pisatelja, da privede dušo iz temnega gozda do vznožja hriba, za katerim se že svita jutranja zarja. (Inferno I.) — Knjiga zbranih govorov dr. Opeke nudi dušnemu pastirju bogato zalogo za teme moderne homilelike, inteligentu polno motivov apologetične vrednosti, rešitev marsikakega mučnega vprašanja in dvoma. V času, ko eni potrebujejo poti iz zmot, drugi prepričevalnih argumentov, da navedejo bližnjega do luči in resnice, bo knjižica »Brez vere« neobhodni pripomoček, tembolj ko je pisana živo, sega povsod do dna in osvetljuje vprašanje z vseh strani v nazornem in krepkem jeziku. F. T.

pr Zveza dramatičnih odsekov. Pripravljalni odbor Zveze dram. odsekov se je v svoji seji dne 4. marca konstituiral sledeče: Predsednik Janez Jalen; podpredsednik M. Marolt; tajnik G. Jagmin; tiskovnik nam. Dore Masič; blagajnik E. Kramaršič; blag. nam. dr. Josip Debevc.

pr »Mladike« 3. in 4. številka je izšla. — Zanimivo vsebino tvorijo prispevki najboljših slovenskih pesnikov, pisateljev in znanstvenikov. »Mladiko«, ki izhaja dvakrat na mesec in stane letno samo 100 kron, prav toplo priporočamo. Naroča se: »Nova Založba«, Kongresni trg, Ljubljana.

Koledar za l. 1921 po nižnji ceni. Na razpolago je v Jugoslovanski knjigarni še nekaj izvodov Skladnega koledarja z velikimi številkami po nižnji ceni 12 K, samo blok brez podlage po 8 K. Dobi se tudi še nekaj žennih koledarčkov zelo lično vezanih po 6 K.

Amerika in Amerikanci. Spisal župnik I. M. Trunk. Cena lepo vezani knjigi 110 K. — Občudovanje srečne in bogate Amerike je po končani svetovni vojni še naraslo. Veliko naših ljudi gre v Ameriko kot v obljubljeni deželo, kjer se cedi mle-

ko in med. Pa ni vse zlato, kar se svetil! Trunkova knjiga nas izčrpno poučuje o vseh ameriškanih razmerah. Podaja nam prvotne posnetke, zgodovino in razvoj ameriškanih držav; slika nam mišljenje in strmljenje Amerikanca v vsej njegovi

železni odločnosti in žilavosti. Najbolj pester je pa pojem sedanjega ameriškanskega življenja. Posebno pozornost posveča pisatelj v svojem delu življenju in uspevanju slovenskih rojakov, ki so si v Ameriki pridobili drugo domovino. Knjiga je tudi pre-

krasno opremljena s premnogimi slikami, tako, da zaveje v bravcu, ki se zatopi v čitanje, nekaj pravcati ameriškanski duh. Cena knjige je z ozirom na njeno opremo in obsežnost izjemno nizka. Dobi se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Ne kupujte importiranega inozemskega mila, kajti to milo je veliko dražje. — Vsaka gospodinja mora dandanes štediti, zato naj rabi samo

Zlatorog

ZLATOROG-MILO

katero je v kakovosti vsem importiranim milom zajamčeno enakovrstno, ako ne boljše.

Glavno zastopstvo za Kranjsko:

R. Bunc in drug, Ljubljana, Gosposvetska cesta šte. 7.

V svojem imenu in v imenu sorodnikov naznanjava, da je velečastiti gospod

Jernej Ramoveš

šk. duhovni svetnik, župnik v p.

dne 6. marca t. l., v 79. letu starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v torek dne 8. t. m. dopoldne ob 10. uri na pokopališču v Smledniku.

Hraše pri Smledniku, 7. marca 1921.

Jakob Ramoveš
župnik v Laščah.

Andrej Ramoveš
nadžupnik v Dobropoljah.

Naša ljubljena soproga, mati, tašča, stara mati, sestra in teta, gospa

Terezija Tratnik

je v ponedeljek dne 7. marca popoldne ob pol 5. uri, previdena s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala. Njena ločitev je bila prva bol, ki nam jo je po 37 letnem srečnem skupnem bivanju povzročila.

Pogreb nepozabljive se vrši v sredo 9. t. m. ob pol 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Karlovska cesta št. 22, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bo brala v četrtek, 10. t. m., ob 9. uri pri sv. Jakobu.

LJUBLJANA, dne 8. marca 1921.

Rodbine: TRATNIK in ŠERBEC.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Dražbeni oklic.

V zapuščinski stvari po **Robertu Koprinski iz Požege** se na prošnjo dedičev vrši

v petek dne 18. marca 1921

ob 10. uri dopoldne v notarski pisarni v Kamniku prostovoljna javna dražba v zapuščino spadajoče nepremičnine vložne šte. 561 kat. obč. Kamnik, obstoječe iz enonadstropne hiše šte. 72 v Kamniku na Šutni, ki obsega 7 stanovanj in tovarniške prostore, ki so svojčas služili za belinico, potem iz gospodarskega poslopja in iz zemljiških parcel v izmeri 3 ha 84 a 77 m², ki ležijo poleg poslopja na obeh straneh reke Bistrice, koje vodna moč bi se dala izkoristiti.

Izključna cena, pod katero se ponudbe ne sprejemajo, znaša 300.000 K, vendar si dediči pridržujejo pravico prodaje v 14 dneh do dne domika naprej odkloniti.

Vsak ponudnik mora pred dražbo v roke sodnega poverjenika položiti varščino v znesku 30.000 K v gotovini ali v vložnih knjižicah domačih denarnih zavodov.

Zdražitelj mora največji ponudek s 5% obrestmi od dne dražbe naprej v treh mesecih sodno položiti.

Knjižnim upnikom se pridržujejo njih zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Nadaljni dražbeni pogoji so na vpogled v notarski pisarni v Kamniku.

Okrajno sodišče v Kamniku, odd. I.
dne 1. marca 1921.

Prodase hiša in zraven se držeča stavbna parcela v Ljubljani na križišču Bleiweisove, Tržaške in Rimske ceste. Kje pove upravništvo „Slovenca“ pod št. 835.

Naprodaj je par sto komadov lepih, divjih kostanjevih sadik različne velikosti. Istotam se prida še dobro ohranjen acetelinski aparat za 150 svetilk, radi pomanjkanja prostora se prav ugodno kupi. Poizve se pri: **Al. Zajc-u, Šiška, Bellevue.** 837

Knjigovodja prva moč z daljšo prakso perfekten v slov. nemški, srbohrvaški in laški korespondenci, stenograf in strojepisec i. e. službe. Nastop z aprilom ali prej. Cenjene ponudbe pod „Knjigovodja 2212“ na upravništvo Slovenca. 828

Lepa hiša

v Ljubljani, sredi mesta se ceno prodaj. Naslov v upravništvu pod št. 851.

Naročite „Slovenca“!

Dobavljamo od zaloge različne mineralne produkte:

SUROVO OLJE
za motorni pogon, strojno olje težko, srednje, lahko, cilindrično olje za pregreto in nasičeno paro, auto-olje, dinamo-, transformatorno olje, strojno
TOYOT-MAST, KOLOMAZ,
parafin, surovo vazelino,
BENZIN, PETROLEJ,
i. t. d. ter prosimo da zahtevate v slučaju potrebe ponudbo.
„KOMEI“ d. z. o. z., Ljubljana, Dunajska c. 33.

Prostovoljna dražba.

V četrtek 10. marca 1921 se vrši javna prostovoljna dražba raznega

pohišstva, perila, obleke, kuhinjske posode i. l. d.

v Ljubljani, Pod Trančo št. 2 v II. nadstropju. Predmeti se lahko ogledajo na dan dražbe od polu 9. ure naprej. Pojasnila daje tudi odvetnik dr. Josip Klepec, Janez Terdinova ulica 8.

Smodnik

dinamit, dinamon, vžigalne vrvice, orodje za kamenolome, jeklo za svedre,

železne blagajne

poljedelske stroje in vso drugo železnino ima vedno v zalogi

FR. STUPICA v Ljubljani
Gospodarska c. 1. (Marje Ter. c.)

Gozdni urad v Oplotnici prodaj vsak mesec 4 do 5 vagonov

jelovih desk

Ponudbe na to množino je poslati začetkom vsakega meseca v zaprti kuverti pod oznacbo „Ofert-deske“ na označeni urad, kateri da e tudi pojasnila.

Prodaj se:

5 tonski „Raba“ auto

35 HP, popolnoma renoviran in v garantirano brezhibnem stanju,

1 par lahkih konj

(vstrajna tekača) s kočijo in opremo vred. Konji se postavijo na željo v Maribor na ogled.

Ponudbe na „Gospodarsko zadrugo“ v Gornji Radgoni.

Naznanilo. Preč. duhovščini, vsem zavodom in drugemu slav. občinstvu naznanjam, da še **vsa plesarska dela izvršujem** le s

pravimi predvojnimi barvami

ter se uljudno priporočam

TONE MALGAJ, stavbeni, pohištvni pleskar in ličar
LJUBLJANA, Kolodvorska ulica št. 6.

Išče se velik prostor za skladišče

Prostor mora biti suh in po možnosti svetel, leži pa lahko v kateremkoli delu Ljubljane. Ponudbe na upravo pod št. 729.

Prodaj se:

Tovarna z vilo v Ljubljani

zazidane ploskve tovarne 3500 m², vila poleg stoječa (10 sob in 4 kuhinje), lokomobila 30 HP, lastna električna razsvetljava, kompletni stroji za izdelovanje voz in za ključavničarstvo, zaloge lesa in železa, 100 m od kolodvora.

Lesna industrija in trgovina na Gorenjskem

vodna sila s turbino, 54 PS izrabljeno, žaga in številni stroji za obdelovanje lesa, restavracija in gospodarstvo.

Prodajni pogoji: Gospodarska pisarna dr. Ivan Cerne, Ljubljana, Miklošičeva cesta 6.

Moške klobuke

priporoča

G. klobučarjem in trgovcem pošiljam na zahtevo vzorce.

Čadež - Ljubljana
Mestni trg.

Inserirajte v „Slovenca“!

Potrebno in koristno je

da brez odloga potrdite sprejem denarja, ki Vam prihaja iz Amerike po našem posredovanju potom kr. pošto-čekovnega urada.

Pazite, da boste naznanili pošiljatelju **natančni znesek**, ki ste ga sprejeli, in dan, ko Vam je bil izplačan.

Radi mnogih pritožb ameriških rojakov o nesprejemu denarja v stari domovini in vsled nepotrebnega preiskovanja pri nas ter po poštah Vas to prosimo.

Enake pritožbe so se po strogi preiskavi dosedaj izkazale skoraj v vsakem slučaju kot neopravičene. Večkrat se dobe ljudje, ki posebno sorodnikom radi prikrivajo sprejem poslanega denarja, češ, bo raje se poslal, ker bo mislil, da smo v potrebi. V resnici pa dosežejo nasprotno. Ko se po oficijelni preiskavi pošiljatelj prepriča, da je bil denar pravilno izplačan, izgubi spoštovanje in zaupanje ter mnogokrat dolgo traja, predno se odloči poslati zopet kak denar.

Konečno se obračamo še na one rojake in rojakinje, ki vsled malomarnega poslovanja nekaterih posredovalcev čakajo po več mesecev na poslani denar, da priporočajo svojim sorodnikom v Ameriki pošiljati denar potom naše banke.

Točna postrežba — to je vedno bilo in bo ostalo naše geslo.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Kapital: K 20.000.000.

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

Rezerve okrog K 6.000.000.

INTERESNA SKUPNOST S HRVATSKO ESKOMPTNO BANKO IN SRBSKO BANKO V ZAGREBU

LJUBLJANA, ŠELENBURGOVA ULICA ŠTEV. 1

IZVRŠUJE VSE BANONE TRANSAKCIJE NAJ-KULANTNEJE

DENARNE VLOGE — NAKUP IN PRODAJA: EFEKTOV, DEVIZ, VALUT — ESKOMPT MENIC, TERJATEV, FAKTUR — AKREDITIVI — BORZA